

307 от съдебномедицинските експертизи са еднолични и в тях експертите са само съдебни лекари. Останалите 43 експертизи са колективни. От тях 11 са двойни, 31 – тройни и една от тях е петорна съдебномедицинска експертиза. Освен съдебни лекари, като експерти в колективните съдебномедицински експертизи 9 пъти са участвали лекари по дентална медицина, 6 пъти – лекари ортопеди, 4 пъти – лекари невролози или неврохирурзи, 3 пъти – лекари хирурзи, 3 пъти – лекари офталмолози, 2 пъти – лекари ото-рино-ларинголози и по един път – лекар-рентгенолог, лекар-психиатър и лекар-токсиколог. Тоест в 30 съдебномедицински експертизи (9%) по повод телесни повреди е имало участие на лекари клиницисти от 9 други специалности. Нито един от тези лекари клиницисти не фигурира като експерт в списъка на вещите лица към Министерството на правосъдието и тяхното привличане става единствено на основата на „лични контакти“ със съдебния лекар. Участието на лекари от други специалности в съдебномедицинските експертизи става все по проблематично, а в същото време е наложително.

Изводи и заключение

1. В съдебномедицинските експертизи по документи и материали най-често се поставят медико-биологичните показатели на СТП, следвани от тези на ЛТП и най-малко на ТТП.

2. Най-често поставените медико-биологичните показатели на СТП са: „Трайно затрудняване на речта, на движението на крайниците, снагата, или врата“, следвани от „Разстройство на здравето, временно опасно за живота“ и „Наранявания, които проникват в черепната, гръдната и коремната кухина“; на ЛТП са: „Разстройство на здравето временно и неопасно за живота“ и за ТТП са: „Постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота“, следвани от „Загуба или осакатяване на крак или ръка“.

3. Получилите телесни повреди са предимно мъже, на възраст между 19 и 40 години, живеещи в градовете.

4. Почти в 10% от съдебномедицинските експертизи по повод на телесни повреди, освен съдебни лекари е било наложително участието на лекари от 9 други медицински специалности, най-често стоматолози и ортопеди.

Библиография

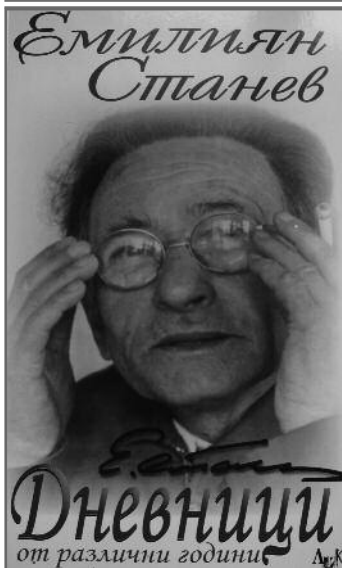
1. Лисаев П. Съдебномедицинска експертиза на телесните повреди по критериите на Наказателния кодекс на Р България, Сиби, София, 2010.
2. Наказателен Кодекс/Сборник нормативни актове/2 Издание 2016, Издателство Сиела, София.
3. Печилков И. Телесните повреди по Наказателния кодекс на НРБ, Издателство „Христо Г. Данов“, Пловдив, 1971.
4. Раданов Ст. Телесните повреди по Наказателния кодекс на Р България, Сиела, 1999.
5. Раданов Ст. Съдебно-медицинска експертиза на живи лица, София, Медицина и физкултура, 1986.

Автори

Д. Деков – Катедра „Съдебна медицина и деонтология“, Медицински университет – град Плевен
И. Иванов – Катедра „Обща и клинична патология“, Медицински университет – град Плевен

КУЛТУРА И МЕДИЦИНА

110 години от рождението на Емилиян Станев (1907-1979 г.)

Навършват се 110 години от рождението на големия български писател Емилиян Станев. Той ни е оставил разкази, повести и романи, притежаващи философски и психологически дълбини. Те носят светло присъствие в света на всичко живо в контекста на първичната природна красота и потребността от извоюване на възможното човешко щастие. Това е неповторимо одухотворено и се противопоставя на пошлостта, на ниските човешки страсти, на разрушителното действие на войните, на обратните моменти от българската история.

Не са много оцелелите записки в дневниците на големия български писател. Те са твърде лични. Откровенията му носят знаците на терзания и вътрешни борби на един възвишен дух. Предлагаме на читателите на сп. „Социална медицина“ кратки откъси от книгата „Емилиян Станев. Дневници от различни години“, издателство „Лик“, 2003 г., 166 с.

Доц. Петър Цонов

1977 1 юли. Понякога се мъча да повярвам в бъдещето на тоя народ, да го оправдавам, да гледам на сегашната действителност като на нещо преходно, като на криза, неизбежна в такова основно преустройство, но колкото по-често се срещам с нашите „ръководители“, толкова повече се отчайвам. Говорим за високо развито общество, а няма общество:

има дива индивидуалност, отчуждение на изнервени невярващи в бъдещето хора, особено между по-умните и наблюдателните, в които не е помръкнала съвестта. Нашият народ е корумпиран народ – корумпираха ги още след Освобождението партизаните и политическите му мъже, корумпиран бе и от турчина, сега други го развалят и тъй като той е недоверчив, мнителен, непочтен, защото нищо не почита освен парите и силата продължава да действа...

1978 22 септември. От март нищо не съм записвал. Омръзна ми да боледувам. Току-що се върнах от болницата, казват, че са ме закърпили. Кой знае. Решил съм да не се занимавам повече с български работи. Стои този народ в средата на Балканите, съседите му го дърпат отвред, а той в безпомощност чака някой чужденец, я немец, я руснак, да му сложи юлара и да го поведе... Ще записвам моите теми и литературни залисии. Само тях!

1979 7 януари. Ах, това себелюбие и себепоказване! Има го и в птици, и в животни! Това значи, че самата природа го изисква... И после тая черта в човека, да отрича това, в което довчера е вярвал, да го открива и руши не само в себе си, а в близките си, в себеподобните. И това го правят най-умните чрез науката, литературата и прочее. То се казва прогрес и търсене на истината... Какво заблуджение или по-точно какво насилие! При това изпитваш наслада...

4 февруари. Изкуството – това е животът на душата. Има постоянни, бих казал вродени, дадени свихе истини у човека, на които съвременното се противопоставя... В душата на съвременния човек са живи стари, постоянни истини, които ние подценяваме.

На 1 март 1979 г. Емилиян Станев е починал.
Светла му памет!